

Vrijstelling ex artikel 65 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden Rodilon soft block 2009/I

Nr. DP/2009019342

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en in overeenstemming met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gezien de noodzaak tot vrijstelling van het verbod op het gebruik van het biocide Rodilon soft block op basis van de werkzame stof difethialon ter bestrijding van de bruine rat buiten gebouwen (openveld- en afvalstorttoepassingen zijn uitgesloten) in het gebied Twente en voor het ten behoeve van dit gebruik voorhanden hebben van dit biocide;

Gelet op artikel 65, eerste, derde en vierde lid en artikel 22, vierde lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

Besluit:

Artikel 1

Vrijstelling wordt verleend van:

- het verbod, bedoeld 19, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, tot het voorhanden of in voorraad hebben, en het gebruiken van het biocide Rodilon soft block op basis van de werkzame stof difethialon ter bestrijding van de bruine rat buiten gebouwen (openveld- en afvalstorttoepassingen zijn uitgesloten) in het gebied Twente.

Artikel 2

De vrijstelling wordt verleend onder de beperkingen en voorschriften genoemd in Bijlage I bij dit besluit.

Artikel 3

De vrijstelling wordt verleend aan de in bijlage II genoemde instanties en bedrijven.

Artikel 4

De vrijstelling wordt verleend voor de duur van 120 dagen.

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Vrijstelling verbod Rodilon soft block 2009/I.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 12 maart 2009

Hoogachtend,

*De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J.M. Cramer.*

BIJLAGE I

Bijlage bij het besluit Vrijstelling verbod Rodilon soft block 2009/I 12 maart 2009, houdende vrijstelling als bedoeld in artikel 65, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden van de verboden van artikel 19 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ten aanzien van het bestrijdingsmiddel Rodilon soft block op basis van de werkzame stof difethialon.

Biociden:

- Ter bestrijding van de bruine rat met behulp van, Rodilon soft block
Werkzame stof: difethialon, gehalte 0.0025%

Algemene voorschriften

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als middel ter bestrijding van bruine ratten buiten en binnen gebouwen (openveld- en afvalstorttoepassingen zijn uitgesloten), met dien verstande, dat het middel moet worden uitgelegd in speciaal hiervoor bestemde lokaasstations (versterkte kisten). Plaats het lokaas buiten bereik van kinderen en (huis)dieren.

Het middel is uitsluitend bestemd voor beroepsmatig gebruik. En mag uitsluitend toegepast worden door plaagdierbestrijders aangegeven in Bijlage II bij dit besluit, die in het bezit zijn van een geldig vakbekwaamheidsdiploma ongediertebestrijding dat is afgegeven of verlengd door en door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer geregistreerde instelling.

Toepassingen:

Rodilon soft block wordt aangeleverd in kant en klaar te gebruiken zakjes. Maak de zakjes niet open, maar plaats deze in de hiervoor geschikte lokaasstations (kisten). Om het verslepen van zakjes Rodilon soft block te voorkomen, dienen de zakjes vastgezet te worden.

Voor buitengebruik en gebruik op andere onbeschermde locaties dienen verstevigde lokaaskisten te worden gebruikt, waarbij de kist en het lokaas worden vastgelegd. Indien lokaasstations voorzien zijn van rodenticide, dan moeten deze duidelijk worden gemarkeerd dat deze rodenticide bevatten en niet verstoord mogen worden.

De lokaasstations uitzetten op plaatsen waar de ratten geregeld komen: in de nabijheid van hol-ingangen, op looppaden (sporen!) en op plaatsen waar de dieren voedsel halen of knagen.

Voorafgaande aan de bestrijding dient de gebruiker de bestrijdingslocaties kenbaar te maken bij de VROM-Inspectie, de heer Willem Ruiter (willem.ruiter@minvrom.nl)

De hoeveelheid benodigd lokaas hangt af van de te bestrijden populatie. Als richtlijn geldt dat evenveel Rodilon soft block wordt uitgezet als dat onvergiftigd lokaas wordt gegeten. Voor de bestrijding van ratten geldt minimaal 200 gram Rodilon soft block per lokaasstation. Elke 1 à 2 dagen dient het lokaas ververs of aangevuld te worden daar waar nodig is, tot er in het geheel geen opname meer is. Indien het lokaas geheel opgegeten is, met een dubbele hoeveelheid lokaas hervullen.

Wanneer de opname van lokaas is gestopt, de resten van het middel verzamelen en vernietigen. Dode dieren (de eersten worden na ca. 3 dagen gevonden) eveneens verzamelen en veilig verwijderen, opdat huisdieren en andere dieren niet door het opeten van de kadavers worden vergiftigd. Katten tijdens een bestrijdingsactie extra goed voeren. Verder de nodige maatregelen (laten) treffen in het belang van rat- en muiswering. Schone en ongeopende zakjes kunnen worden ingezameld en bewaard voor toekomstig gebruik.

Om de effectiviteit van de bestrijding te volgen dient door de toepasser een rapportage te worden bijgehouden. In deze rapportage wordt ten minste het resultaat van de inventarisatie aangegeven van de aanwezige ratten, de locatie van uitgezette lokaasstations, alsmede een registratie van uitgezet en opgenomen lokaas gedurende de bestrijdingsactie.

Resistentie management:

Voor de werkzame stof aanwezig in het middel, difethialon, is er een risico dat ratten resistentie ontwikkelen. Dit middel mag daarom niet gebruikt worden in gevallen dat resistentie waarschijnlijk is, bijvoorbeeld in gevallen dat vorige bestrijdingsacties met difethialon bevattende middelen niet hebben geresulteerd in een duidelijke vermindering van de populatie.

Gedurende deze tijdelijke toelating dient de gebruiker te onderzoeken in welke mate (hoeveelheid) het gebruik rondom gebouwen leidt tot besmetting van en mogelijk nadelige effecten bij niet-doelwitvogels en -zoogdieren.

Voorschriften voor gebruik

1. Toegestaan is uitsluitend het gebruik van het bestrijdingsmiddel op basis van de werkzame stof difethialon als middel ter bestrijding van bruine ratten, met dien verstande dat in ruimten het middel moet worden uitgelegd in speciaal hiervoor bestemde aan de bovenzijde afgesloten lokaasdoosjes en buiten in speciaal hiervoor bestemde lokaasstations (versterkte kisten), echter op zodanige wijze dat de lokaasdoosjes niet binnen het bereik van kinderen, vee, huisdieren of vogels kunnen komen.
2. Het middel mag uitsluitend toegepast worden door plaagdierbestrijders aangegeven in Bijlage II bij dit besluit, die in het bezit zijn van een geldig vakbekwaamheidsdiploma ongediertebestrijding dat is afgegeven of verlengd door, en door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer geregistreerde instelling.
3. Het gebruik is uitsluitend toegestaan indien op de verpakking of op een papieren bijlage bij de verpakking het volgende wordt vermeld:
  - a. algemene vermeldingen op de verpakking
    - Aard van het preparaat: Pasta op waterbasis
    - Werkzame stof: difethialon, gehalte: 0,0025%
    - Andere zeer giftige, giftige, bijtende of schadelijke stof(fen)
    - Gevaarssymbool: XN met aanduiding: schadelijk.
  - b. Waarschuwingssinnen
    - Schadelijk bij aanraking met de huid en bij opname door de mond.
    - Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing, aanraking met de huid en opname door de mond.
    - Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
  - c. Veiligheidsaanbevelingen
    - Draag geschikte handschoenen en beschermende kleding.
    - In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen.
    - Voorkom lozing in het milieu.
4.
  - a. voofgaand aan de bestrijding dient men de bestrijdinglocaties kenbaar te maken bij de VROM-Inspectie, de heer Willem Ruiter, willem.ruiter@minvrom.nl,
  - b. incidenten met niet-doelwitsoorten (vogels en zoogdieren) dienen te worden bijgehouden en gemeld aan de VROM Inspectie Noord-West, 023-5150700 (dhr. Willem Ruiter) en aan het College voor Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden, 0317-471810.
5. Er dient per bestrijdingslocatie een administratie te worden bijgehouden waarin minimaal de volgende gegevens vermeld zijn:
  - resultaten bedrijfsinspectie
  - determinatie en inventarisatie van de aanwezige ratten
  - advies betreffende bouwkundige, hygiënische of bedrijfsmatige maatregelen
  - bestrijdingsplan
  - bestrijdingsactie met bromadiolon lokaas in vaste vorm
  - plattegrond met locaties lokaasdepots bromadiolon
  - opname bromadiolon lokaas per depot in loop der tijd
  - resultaten bromadiolon bestrijdingsactie
  - registratie van afgevoerde hoeveelheid dode bruine ratten.Bij onvoldoende resultaat overgaan tot inzet Rodilon soft Block. De Bromadiolon bestrijdingsactie geldt dan als pre-baiting periode.
  - plattegrond met locaties lokaasdepots difethialon
  - opname difethialon lokaas per depot in loop der tijd
  - resultaten difethialon bestrijdingsactie
  - registratie van afgevoerde hoeveelheid dode bruine ratten
  - de geplaatste en opgeruimde lokaasdozen met rodenticide.
6. Alle geplaatste dozen dienen na afloop van de bestrijdingsactie te worden verwijderd.
7. Het middel dient gedurende een aantal dagen in voldoende mate te worden gegeten. Tijdens een bestrijdingsactie dient zo weinig mogelijk voedsel beschikbaar te zijn. Daarom bijvoorbeeld in stallen 's avonds voerbakken sluiten en resten gemorst voer verwijderen.
8. Als er niet meer van opgenomen wordt, de resten lokaas verzamelen en veilig verwijderen (cf. Wet Milieubeheer, Europese afvalstoffenlijst).

BIJLAGE II

Bijlage bij het besluit Vrijstelling verbod Rodilon soft block 2009/I 12 maart 2009. Het middel mag uitsluitend worden toegepast door de volgende plaagdierbestrijders mits zij in het bezit zijn van een geldig vakbekwaamheidsdiploma ongediertebestrijding dat is afgegeven of verlengd door en door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer geregistreerde instelling:

- Laurens Vollenbroek VOF
Noordijkerseweg 8
7597 NC Saasveld
- Twente Milieu
Postbus 221
7500 AE Enschede
- Gemeente Dinkelland
Nicolaasplein 5
7591 MA Denekamp
- Gemeente Losser
Raadhuisplein 1
7581 AG Losser
- Gemeente Oldenzaal
Ganzemarkt 1
7571 CD Oldenzaal
- Insektokill Ratmuka Groep
Marssteden 88
7547 TD Enschede
- Jarion Plaagdierbestrijding
Dennekampsewe 4
7636 PZ Agelo
- van Meijl Hengelo
J. Schumpeterstraat 10
7559 SG Hengelo
- Ten Dijk Ongediertebestrijding
Twelloseweg 77 II
7376 BM Terwolde
- Anticimex Benelux BV
Schapenweide 6
4824 AN Breda
- ISS
Fokko Kortlanglaan 137
3845 LC Harderwijk
- Rentokil
Postbus 129
3454 ZJ De Meern
- Protekta Gemert
Postbus 72
5420 AB Gemert

TOELICHTING

Bij brief van 05 februari 2009, kenmerk 2009011103 is om ontheffing gevraagd van het verbod op het gebruik van het bestrijdingsmiddel Rodilon Soft block op basis van difethialon ter bestrijding van de bruine rat rondom gebouwen (openveld- en afvalstorttoepassingen zijn uitgesloten) in het gebied Twente en voor het ten behoeve van dit gebruik voorhanden hebben van het bestrijdingsmiddel.

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden biedt de mogelijkheid in bijzondere omstandigheden niet-toegelaten biociden tijdelijk te gebruiken dan wel het gebruik van toegelaten biociden voor niet-toegelaten toepassingen toe te staan indien onder meer in het belang van de volksgezondheid.

Het onderhavige verzoek heeft betrekking op een niet toegelaten toepassing van een toegelaten middel, te weten het bestrijden van de bruine rat buiten gebouwen. De thans toegelaten bestrijdingsmiddelen op basis van difethialon staan slechts het gebruik toe als middel ter bestrijding van de zwarte rat in ruimten.

Er is een explosieve groei van het aantal ratten in het gebied Twente. Op sommige boerderijen gaat het al om enkele duizenden ratten, waar zich ook kannibalisme onder de ratten voordoet). De in het gebied Twente voorkomende bruine rat is naar gebleken resistent voor rodenticiden op basis van bromadiolon (geconstateerd door de VROM-Inspectie).

De resistentie is ook aangetoond in gebieden buiten Twente. De grensstreek met Duitsland in de provincie Limburg zijn ook resistente ratten aangetroffen. Deze resistentie problematiek wordt door het ministerie van VROM nader onderzocht.

Middelen op basis van bromadiolon zijn op dit moment de enig toegelaten middelen ter bestrijding van de bruine rat buiten gebouwen. Bestrijding van de bruine rat is in het belang van de volksgezondheid nu de bruine rat onder andere de ziekte van Weil overbrengt op de mens. In dit gebied blijft bestrijding van de bruine rat nodig. De resistentie van de bruine rat in deze gebieden tegen bromadiolon heeft tot gevolg dat er behoefte bestaat aan een ander bestrijdingsmiddel om de bruine rat te kunnen bestrijden.

Het verzoek is ter advisering voorgelegd aan het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Het Ctgb heeft geadviseerd de ontheffing op basis van artikel 65 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden van het verbod op het gebruik van difethialom ter bestrijding van de bruine rat in en buiten gebouwen in het gebied Twente en voor het voorhanden hebben van het bestrijdingsmiddel te verlenen en daarbij overwogen dat;

1. aangetoond is dat het middel op basis van difethialom een werkzaam rodenticide is;
2. de gebruiksvoorschriften dienen te worden aangepast;
3. bij gebruik volgens de voorschriften in Bijlage I het risico voor de volksgezondheid nihil is;
4. er ter bescherming van het milieu aanvullende eisen dienen te worden gesteld.

Gelet op het bovengenoemde advies van het Ctgb ben ik van mening dat difethialon op dit moment het bestrijdingsmiddel is dat voldoende effectief is voor de bestrijding buiten gebouwen van de bruine rat. Deze toepassing van difethialon is thans niet toegelaten in Nederland. Met het onderhavige besluit wordt deze toepassing toegelaten.

Hoogachtend,

*De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J.M. Cramer.*